

Millorem el nostre català

Per Maria Lluïsa Rodríguez i Peraferrer

Contrasteu el vostre passat exercici, amb les expressions que segueixen:
 Planxàreu, sortiria, cantàrem, corre, guardava, diríeu, vine, seure, desmanegues, beure.

PARLA

A la lliçó precedent destacàrem que quan normalment diem: "aquest rellotge s'adelanta", estem fent ús d'una forma incorrecta; com a substitiu de la qual, els catalans tenim "aquest rellotge s'avança".

En l'expressió contrària, és a dir, quan volem fer saber que el rellotge va massa poc a poc, parlem "del rellotge que s'atrasa", que tampoc no és propi de la nostra llengua. En el seu lloc, hem d'anunciar "aquest rellotge es retarda".

També relacionat amb el temps hi ha un altre verb que s'empra molt rarament, degut, al seu desconeixement. Estem parlant de "ajornar", que el significat que desencertadament donem a "aplaçar" (deixar per a més endavant). Aquest error prové de l'adaptació fonètica de la forma castellana "aplazar". Cal dir, doncs, per exemple "hem ajornat la data de l'examen de matemàtiques".

ESCRIPURA

Quan la vocal neutra es troba a l'arrel, és a dir, al començament o a l'interior d'una paraula, per saber si cal escriure "a" o "e", és útil cercar primitius. Aquests són mots de la mateixa família, que poden tenir tònica o forta aquesta vocal ara esdevinguda àtona.

Efectivament, si tenim la paraula barber, sabem que la "a" s'ha d'escriure "a", perquè podem trobar un primitiu: barba, en el qual aquesta "a" es pronuncia com a tal. És forta.

Fem altres proves: manar, ell mana-; trencar, ell trenca-; espartar, espart-...

Exercici: Fent ús d'aquest principi, ompliu amb una "a" o una "e" els buits dels mots seqüents:

Tr...ntena, espard...nyer, pr...dicador, llamp...gar, f...rrer, b...stiar, p...gar, t...llar, t...ulell, v...rdós.

La vostra contesta correcta, la podreu verificar la setmana que ve. Si teniu plantejat algun dubte, el podeu trametre a "Millorem el nostre català" 9 PAÍS. Carrer de Lasauca, 21. Figueres.

La Bisbal

Se señala que se han "esfumado" importantes documentos

El archivo municipal de la ciudad, en lamentable estado

(Crónica de nuestro corresponsal, Amir).— No debemos abundar aquí en que si hay un Ayuntamiento verdaderamente "muerto" en cuanto a actividades, éste es el de la ciudad bisbalense. No solamente no se hace nada en beneficio de la localidad, sino tampoco se sabe mantener lo que se posee. Y si-

guiendo con aquello del botón, digamos que el archivo municipal se encuentra en un estado lamentable, tanto de conservación, como de orden en el propio sentido de la palabra, y en el de que se encuentra sin catalogar mínimamente. Además, se da la circunstancia de que algunos libros aparecen comidos por

algún tipo de insectos, al parecer cultos. Si a ello añadimos su emplazamiento en una buhardilla del propio Ayuntamiento, veremos que no es descabellado hablar de que nos estamos quedando sin archivo. ¡Ah!, se me olvidaba: en el desván en cuestión también se da la circunstancia de que, si bien no ahora, las lluvias aparecían de vez en cuando con las consiguientes humedades.

DESAPARICION IMPORTANTE

La documentación que se guarda en el mismo es realmente importante, preferentemente la que concierne al siglo XVIII, y se tiene conocimiento —se nos ha facilitado la información por parte de quien conoce bien el asunto— de que han desaparecido, o han cambiado de residencia, algunos documentos muy importantes.

Pero siendo todo ello lamentable no llega al nivel de lo que les contaremos brevemente. Pues bien, estas pasadas navidades un grupo de estudiantes se ofrecieron desinteresadamente cara a ordenar y catalogar el archivo en cuestión, ya que en breve éste se trasladará al nuevo edificio municipal. El alcalde en persona recibió la propuesta juvenil, y hoy todavía nuestros voluntariosos muchachos no han recibido respuesta. Igual les da tiempo para estas próximas navidades... ¿verdad?

Automóviles GARCIA

En Venta

Renault R-6 GE letra	Seat 127 3 puertas GE letra
Renault R-6 GE muy bien	Seat 127 GE letra
Renault R-6 GE perfecto	Seat 850 GE letra
Renault R-8 GE perfecto	Seat 850 GE letra
Renault 4-L GE 4 marchas	Mini 850 GE perfecto

Puestos a punto y revisados

Facilidades de pago

c/. La Junquera, 27, Tel. 50 51 31 - FIGUERAS

Hom parla del nostre Periòdic

Si des de la sortida del primer número de 9PAÍS, els mitjans de comunicació han acollit amb simpatia

general el Periòdic Independent de l'Empordà, ara, amb la novetat de l'edició bisetmanal i del nou for-

mat, 9 PAÍS ha estat objecte de nombrosos comentaris favorables.

La totalitat dels diaris

catalans, especialment la darrera "Hoja del lunes" — amb reproducció del nostre logotip—, i "Los Sitios" —tot valorant-nos com a un cas únic dins de la història del periodisme gironí—, la majoria d'emissores, la Televisió, s'han ocupat de comentar àmpliament l'esdeveniment.

A més, dins del número del 21 de gener de la revista "La Actualidad Española", en un interessant estudi sobre publicacions, 9PAÍS figura —con hom pot veure en el requadre— entre les vint primeres regionals editades avui a Espanya.

És grat comprovar com el nostre periòdic, amb autèntica vocació empordanesa, perquè creu en la viabilitat del periodisme comarcal, té al mateix temps un ressò que arriba més enllà de l'Ebre. Potser sigui perquè mirem de travessar el "localisme" per tal d'informar de la nostra terra amb sentit universal.

Llança Roca i Junyent i Francesc Ferrer, diumenge que ve en un acte polític

(Del nostre corresponsal).— El proper diumenge, dia 5, a les dotze del migdia, tindrà lloc al Centre Cultural de Llança un acte polític organitzat per Convergència Democràtica de Catalunya.

Sota el tema general d'"Actual moment polític", hi intervindran Francesc Ferrer i Gironès, senador de CDC per les comarques gironines, i el secretari general adjunt de Convergència Democràtica de Catalunya i diputat per aquest partit a la ponència constitucional, Miquel Roca i Junyent. L'acte serà presentat per Eduard Puig i Vayreda, del comitè executiu comarcal de CDC.

L'actual problemàtica econòmica i el projecte de la Constitució, seran els temes que amb preferència tractaran els polítics participants, els quals, en acabar-se l'acte, contestaran totes les qüestions formulades pel públic assistent.

REGIONALES

PUBLICACION	Fecha número 1	Tirada actual	Tirada máxima	Fecha tirada máxima
El Adelanto Bañezano (León) ...	Octubre-1933	2.500	2.500	Dic.-1977
Andalán (Zaragoza) ...	15-IX-1972	15.000	15.000	Dic.-1977
Aragón 2.000 (Zaragoza) ...	23-IX-1976	14.000	18.000	23-IX-1976
Canigó (Barcelona) ...	Marzo-1954	8.700	16.000	Octubre-1975
Diari de Vilanova i la Geltrú (B.) ...	1850	3.000	3.000	—
El Faro (Motril, Granada) ...	1902	3.000	3.000	—
Goiz Argi (San Sebastián) ...	Enero-1958	9.000	12.000	6-VIII-1976
Menares 2.000 (Madrid) ...	18-II-1977	2.000	2.500	18-II-1977
9 País (Figueras) ...	27-IV-1977	4.000	4.000	Dic.-1977
Nueva Alcarria (Guadalajara) ...	Junio 1939	3.000	10.000	Núms. extraord.
Olot Misión (Olot, Gerona) ...	2-X-1955	3.200	3.600	1-IX-1977
Oriflama (Barcelona) ...	1969	25.000	40.000	Núms. extraord.
Presencia (Gerona) ...	10-IV-1965	10.000	15.000	26-XI-1977
Punto y Hora (Pamplona) ...	15-IV-1976	50.000	57.000	15-XII-1976
El Pope (Vigo) ...	10-VIII-1973	15.000	20.000	31-X-1977
El Regional (Plasencia, Cáceres) ...	Enero-1952	1.000	1.000	—
Tierras del Sur (Sevilla) ...	15-V-1976	28.000	37.000	1-VI-1977
La Voz de la Ribera (Tudela, Navarra) ...	1953	2.500	2.500	—
Eco del Cidacos (Calahorra, Logroño) ...	2-III-1968	3.000	3.000	—